



Публікація підготовлена в рамках виконання завдань наукового дослідження лабораторії дистанційного професійного навчання Інституту професійної освіти НАПН України "Методичні основи професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної, аграрної галузей та сфери послуг в умовах змішаного навчання" (державний реєстраційний номер 0122U000446, роки виконання: 2022-2024 рр.)

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Людмила Майборода

науковий співробітник, Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України, <https://orcid.org/0000-0003-4869-7786>, e-mail: mayborodal@ukr.net

Реферат:

Актуальність. дослідження зумовлено змінами у сфері професійної освіти, впровадження змішаного навчання у професійній (професійно-технічній) освіті, необхідністю дистанційного й он-лайн навчання, підготовки майбутніх кваліфікованих робітників до самостійного навчання й самоорганізації, що вимагає пошуку нових підходів до організації педагогічними працівниками їх самостійної роботи, потребою розробки методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання.

Мета полягає у висвітленні результатів дослідження та методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання, задля підвищення ефективності організації й проведення педагогічними працівниками самостійної навчальної роботи, якості її виконання здобувачами освіти.

Методи: вивчення наукової літератури, нормативно-правових документів, емпіричних даних щодо організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання, задля виявлення сучасного стану, аналізу методик організації самостійної роботи здобувачів освіти в умовах змішаного навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти).

Результати: на основі аналізу наукової літератури, нормативно-правових документів, емпіричних даних виявлено та проаналізовано тенденції організації самостійної роботи в закладах професійної (професійно-технічної) освіти; розроблено методику організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання; визначено її поняття та етапи реалізації.

Висновки: реалізація розробленої методики сприяє успішному виконанню здобувачами освіти навчальних завдань, оволодінню професійними знаннями, формуванню умінь й навичок, розвитку навичок самоорганізації, планування роботи й часу, самоконтролю, підвищення рівня цифрової культури, що перспективі виявлятиметься через підвищення рівня впевненості та самостійності особистості, вмінні планувати власний час, взаємодіяти у цифровому суспільстві, бути конкурентоздатним на ринку праці, мобільним, професійно зростати впродовж життя.

Ключові слова: *самостійна робота, змішане навчання, майбутні кваліфіковані робітники, методика організації самостійної роботи в умовах змішаного навчання, професійна (професійно-технічна) освіта.*

Вступ. В умовах правового режиму військового стану в Україні змішане навчання стало однією з форм, що надає змогу закладам

професійної (професійно-технічної) освіти (далі – П(ПТ)О) здійснювати професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників. Масові

впровадження в Україні змішаної форми навчання відбулися у 2020 р., що зумовлено карантинними обмеженнями COVID-19, та в 2022 р. - зв'язку із початком масових військових дій на території України. До 2020 р., за результатами опитування, лише 4,8% закладів П(ПТ)О свідомо запроваджували змішане навчання в професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників, із врахуванням у навчальних планах і програмах. Під змішаним навчанням майбутніх кваліфікованих робітників ми розуміємо ефективне поєднання різних форм і методів навчання, цифрових технологій, самостійної роботи, задля якісної їх професійної підготовки.

В умовах пандемії або військового стану обмежується доступ здобувачів освіти до очного відвідування закладу освіти, відповідно відбувається заміщення дистанційним й он-лайн навчанням. За даних умов змішане навчання стає альтернативною формою навчання, а самостійна робота основним засобом оволодіння майбутніми кваліфікованими робітниками навчальним теоретичним матеріалом. Об'єм часу самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників умовах змішаного навчання у порівнянні із очною формою навчання (традиційною) збільшується, зростає об'єм часу використання цифрових технологій, що вимагає від здобувачів освіти бути готовими технічно і психологічно самостійно працювати, самоорганізовуватись, мати достатній рівень використання інформаційних технологій.

Отже, за даних обставин самостійна робота в умовах змішаного навчання є не лише методом, засобом, видом або формою навчання, а стає основою професійно-теоретичної підготовки, та потребує перегляду підходів до її організації, що й зумовило наше дослідження з методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання

Мета статті полягає у висвітленні результатів дослідження та розробленої методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання, задля підвищення ефективності організації й проведення педагогічними працівниками самостійної навчальної роботи, якості її виконання здобувачами освіти.

Методи: вивчення наукової літератури, нормативно-правових документів, емпіричних даних щодо організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах

змішаного навчання, задля виявлення сучасного стану, аналізу методик організації самостійної роботи здобувачів освіти закладах професійної П(ПТ)О.

Результати та обговорення. Самостійна навчальна робота у педагогіці розглядається як форма організації навчального процесу, як метод навчання, засіб або вид навчальної діяльності та не має однозначного визначення. Так, С. Гончанерко (1997) за самостійною навчальною роботою учнів визначає різноманітні індивідуальні й колективні види діяльності здобувачів освіти, яка здійснюється ними в навчальному закладі або за його межами, дома, під керівництвом педагогічного працівника, проте без його прямої участі. В. Лозова (2008) самостійну навчальну роботу розглядає як форму навчальної діяльності здобувачів освіти, що виконується на заняттях в аудиторіях закладу, поза аудиторій, вдома, під прямим чи опосередкованим керівництвом педагогічного працівника, який визначає її мету, завдання, способи й методи організації, та слугує розвитку в особистості якостей самостійності.

Питання організації самостійної роботи здобувачів освіти представлено у працях широкого кола вітчизняних науковців й практиків І. Беха, В. Бондаря, В. Буряка, О. Вашук, С. Гончаренка, І. Зязюна, Ю. Зінковського, В. Козаков, М. Касьяненко, Н. Лукінової, Ю. Мальованого, П. Олійника, В. Паламарчук, О. Савченко, П. Підкасистого, Л. Сущенко, Л. Тернавської, М. Шкіля, О. Ярошенко та ін. Самостійну роботу здобувачів освіти закладів П(ПТ)О висвітлюють в своїх працях: Р. Гуревич, В. Броннікова, А. Кононенко, П. Лузан, І. Мося, С. Осипенко, Т. Пашенко, Г. Романова, В. Уманець, В. Ягупов та ін. Проте, питання методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання є недостатньо висвітленою.

З метою визначення сучасного стану та особливостей організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання, нами було проведено он-лайн опитування педагогічних працівників закладів П(ПТ)О. В опитуванні (2022р.) взяли участь 3142 педагогічних працівників, серед яких: викладачі (49,8%), майстри виробничого навчання (37,6%), методисти (4,2%), старші майстри (1,8%); директори й заступники директора (1,5%), вихователі, соціальні педагоги, психологи, керівники гуртків, бібліотекари (5,1 %).

Підсумовуючи результати опитування зазначимо, що технічна готовність педагогічних працівників, щодо здійснення змішаного навчання, зокрема в аспекті дистанційного або он-лайн навчання, є задовільною. Педагогічні працівники, в переважній своїй більшості, забезпечені технічними засобами різного

покоління, що впливає лише на якість їх взаємодії, комунікацію й мобільність із здобувачами освіти. Якісний показник відсутності технічного забезпечення педагогічних працівників для он-лайн навчання становить 9,4% (рис.1).

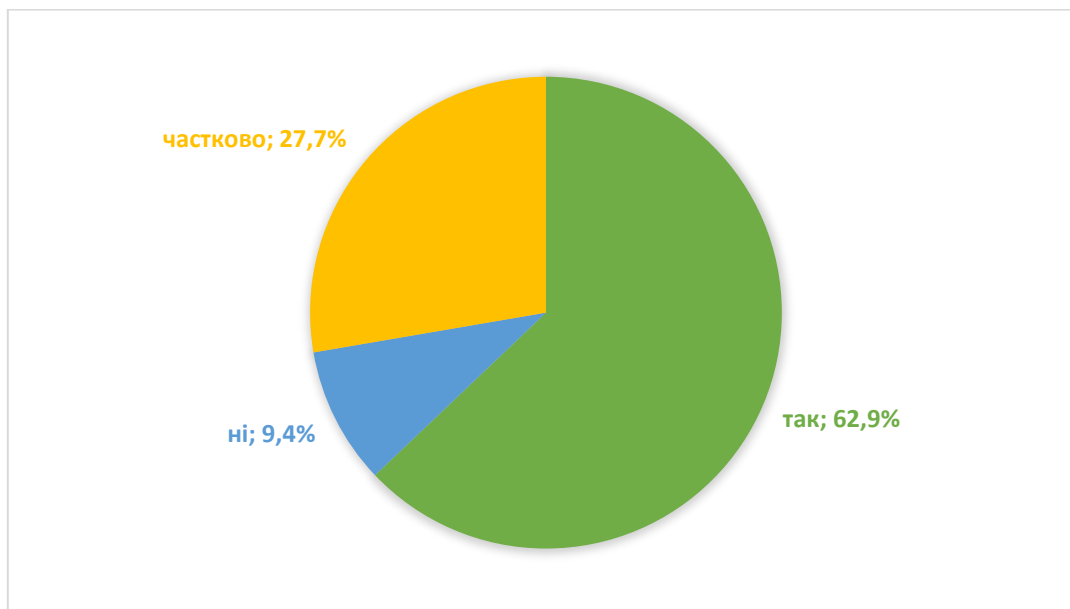


Рис. 1. Якісний показник забезпеченості педагогічних працівників технічними засобами для здійснення змішаного навчання

Технічна забезпеченість здобувачів освіти брати участь в онлайн навчанні на рівні відмінно складає 31,1 % здобувачів; рівень добре має 41 % здобувачів; задовільно – 18,4 %; не задовільний рівень складає 2,9%. Отже, середній показник рівня технічної забезпеченості здобувачів освіти брати участь в онлайн навчанні є задовільним.

Проте, педагогічні працівники зазначили

труднощі, що виникають у майбутніх кваліфікованих робітників під час виконання самостійних робіт, зокрема відсутність мотивації, бажання й вміння самостійно працювати, планувати роботу й час, самоорганізовуватись тощо. Лише 3% здобувачів освіти не мають труднощів під час виконання самостійних робіт (рис. 2).



Рис. 2. Кількісний та якісний показники труднощів, що виникають у майбутніх кваліфікованих робітників під час виконання самостійних робіт в умовах змішаного навчання

Аналіз організації педагогічними працівниками закладів П(ПТ)О самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання показав, що біля 30% педагогів мають цілісний підхід до організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників. В навчальній діяльності вони використовують різні організаційні форми, види і методи самостійної роботи, розробляють методичні рекомендації з самостійної роботи здобувачів освіти, визначають їх готовність, працюють над мотивацію учнів, використовують проектні й творчі завдання тощо. Біля 50% педагогічних працівників здійснюють

організацію самостійних робіт консервативно, обмежуючись однотипними організаційними заходами, формами, методами і видами самостійних робіт, недостатнім є диференціація та варіативність завдань, що унеможливає індивідуальний підхід навчання. У 20% педагогічних працівників спостерігається формальне ставлення до організації й виконання самостійної роботи здобувачами освіти, має місце ситуаційний підхід (рис. 3-5). В цілому, спостерігається відсутність системного підходу до організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання.



Рис. 3. Кількісний і якісний показники заходів, щодо організації педагогічними працівниками самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання

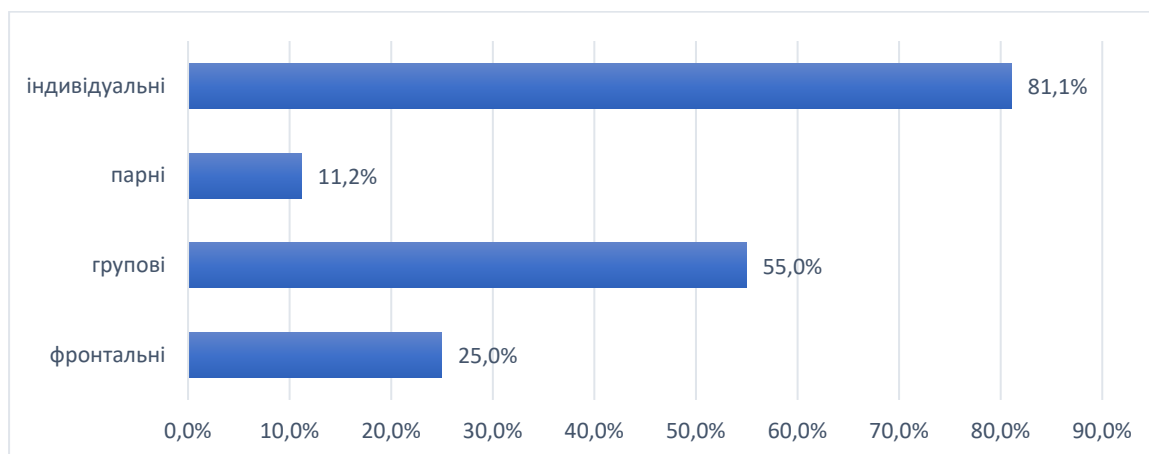


Рис. 4. Кількісні і якісні показники організаційних форм самостійної роботи, що застосовуються педагогічними працівниками закладів П(ПТ)О в умовах змішаного навчання



Рис. 5. Кількісні і якісні показники видів самостійних робіт, що виконуються майбутніми кваліфікованими робітниками в умовах змішаного навчання

Отже, вище зазначене зумовило потребу в розробці методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання.

Під методикою організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання ми розуміємо сукупність організаційних дій (заходів) педагогічних працівників, що спрямовані на підготовку здобувачів освіти до самостійної роботи, проведення діагностування сформованості навичок самостійної роботи, розроблення завдань, методики організації, та контролю самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах поєднання очної й дистанційної форм навчання з використанням цифрових освітніх засобів.

Мета методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання полягає у поліпшенні ефективності організації педагогічними працівниками самостійної роботи здобувачів освіти в закладах П(ПТ)О в умовах змішаного навчання.

Завданням методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання є поліпшення ефективності організації педагогічними працівниками самостійної роботи здобувачів освіти, підвищення якості їх професійної підготовки в умовах змішаного навчання, розвиток навичок самоорганізації, планування та розподілу навчального часу,

самоконтролю виконання самостійних робіт, цифрової культури задля успішної самореалізації в інформаційному суспільстві.

Сутність методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання полягає у послідовному виконанні взаємопов'язаних дій (підготовчий, діагностичний, діяльнісний, контрольньо-аналітичний етапи), виконання яких дозволяє педагогам забезпечити ефективну організацію та виконання майбутніми кваліфікованими робітниками завдань для самостійної роботи.

Зміст методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання спрямований на підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти закладів П(ПТ)О в умовах змішаного навчання, розвиток навичок їх самоорганізації, планування власного часу, самоконтролю, цифрової культури на основі взаємодії та партнерства педагогічних працівників та здобувачів освіти.

Етапами реалізації методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання є:

Підготовчий етап зорієнтований на:

- складання і погодження навчально-методичної документації з планування навчального процесу, аналізу розділів програми та визначення навчальних тем, матеріалу, для самостійних робіт;

- визначення мети, завдань, форм, методів, засобів, змісту, тривалості самостійних робіт тощо;

- підготовки необхідного матеріально-технічного та комплексно-методичного забезпечення самостійних робіт;

Діагностичний етап має на меті визначити/перевірити рівень технічної, психологічної й професійної готовності майбутніх кваліфікованих робітників до самостійної роботи в умовах змішаного навчання, а саме:

- технічна готовність майбутніх кваліфікованих робітників до комунікації, практичної реалізації (виконання) самостійної роботи в онлайн режимі, засобами цифрових технологій;

- психологічна готовність майбутніх кваліфікованих робітників самостійно навчатись, виконувати завдання/роботи, що полягає у визначенні рівня самоорганізації, мотивації, тривожності тощо.;

- професійна готовність – визначення базових знань, умінь і навичок майбутніх кваліфікованих робітників, що необхідні для виконання поставлених завдань самостійної роботи;

Діяльнісний етап полягає:

- в проведенні педагогічними працівниками вступного і поточного інструктажів самостійної роботи;

- актуалізації пізнавальних й професійних мотивів навчальної самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників;

- послідовному виконанні завдань самостійної роботи майбутніми кваліфікованими робітниками;

- поточному контролю, допомозі й виправленні помилок, коригуванні самостійної навчальної діяльності (роботи) здобувачів освіти, їх мотивації, навчальних завдань тощо, задля успішного виконання;

- поточному аналізі психологічного стану/готовності, зокрема мотивації, тривожності тощо.

Контрольно-аналітичний етап передбачає:

- оцінювання педагогічними працівниками виконаних самостійних робіт здобувачами освіти;

- рефлексію педагогічних працівників, щодо проведеної самостійної роботи;

- врахування успіху й помилок в майбутній педагогічній діяльності, перспективне

коригування навчальних завдань самостійних робіт, оновлення комплексно-методичного забезпечення тощо.

Педагогічна і соціально-економічна ефективність методики організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання передбачає:

- педагогічна ефективність полягає в тому, що реалізація розробленої методики сприяє успішному виконанню здобувачами освіти навчальних завдань, оволодінню професійними знаннями, формуванню умінь й навичок, розвитку навичок самоорганізації, планування роботи й часу, самоконтролю, підвищення рівня цифрової культури;

- соціальний ефект очікується, в короткостроковій перспективі, що виявлятиметься через підвищення рівня впевненості та самостійності особистості, вмінні працювати самостійно, самоорганізовуватись, планувати власний час, взаємодіяти у цифровому суспільстві. В довгостроковій соціальній перспективі через конкурентоздатність на ринку праці, мобільність, професійне зростання впродовж життя.

- економічний ефект виявлятиметься через зростання показника працевлаштування кваліфікованих робітників.

Висновки. Організація самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання, потребує від педагогічного працівника ретельної її підготовки й організації, формування комплексу варіативних завдань самостійних робіт, діагностики мотивації, самоорганізації, поступового залучення до самостійної роботи, використання підходів навчання «від простого до складного» тощо. Від вдало підібраних форм, методів, видів, завдань самостійних робіт залежить якість їх виконання майбутніми кваліфікованими робітниками, рівень засвоєння професійних знань, умінь й навичок, цифрової культури, вмотивованість, вміння працювати самостійно та планувати власний час. Самостійна робота сприяє не лише формуванню професійної компетентності (знань, умінь й навичок), а й розвиває мовленнєву діяльність, мислення, пізнання нового, навички самоорганізації й самоконтролю, здатності брати на себе відповідальність, самостійно вирішувати професійні завдання, взаємодіяти у цифровому суспільстві тощо. Ефективно організована самостійна робота майбутніх кваліфікованих

робітників в умовах змішаного навчання є зростання впродовж життя, мобільності, запорукою їх професійного й особистісного конкурентоздатності на ринку праці тощо.

Список посилань:

- Гончаренко, С. У. (1997). *Український педагогічний словник*. Київ: Либідь.
- Кононенко, А. Г. (2016) Використання практично-орієнтованих завдань у процесі самостійної роботи учнів ПТНЗ. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, (45), 66-70.
- Кручек, В. (2022). Особливості організації професійної підготовки кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання. *Professional Pedagogics*, 2(25), 123-128. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.123-128>
- Лозова, В. І. (2008). Самостійна робота. *Енциклопедія освіти*. Київ: Юрінком Інтер.
- Лузан, П. Г., Манько, В. М., Нестерова, Л. В., & Романова, Г. М.; Г. М. Романової (ред.). (2014). *Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників*. Київ: ТОВ «НВП Поліграфсервіс».
- Майборода, Л. А. (2023). Методика організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання. *Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Полтава, 20–21 березня, 2023 р. (с. 295-297). Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».
- Майборода, Л. А. Методика організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання. *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи. Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, Україна, 19–20 жовтня, 2023 р.), (с. 100-101). Харків: ХНУ.
- Майборода, Л. А. (2023). Сучасний стан самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання у воєнний час. *Інноваційна професійна освіта*, 2(9), 140-143. <https://doi.org/10.32835/2786-619X.2023.2.9.140-143>.
- Мося, І. А. (2013) *Формування самоосвітньої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників*. Київ: Інститут професійно-технічної освіти НАПН України.
- Осипенко, С. (2019). Концептуальні основи розвитку самоосвітньої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі. *Professional Pedagogics*, 1(18), 24-30. <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2019.18.24-30>.
- Пащенко, Т. М. (2015). Організація самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників над навчальним кейсом. *Проблеми освіти*, 83, 56-61.
- Уманець, В. О. (2013). Самостійна робота як засіб мотивації учнів ПТНЗ до формування базових професійних компетенцій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, (36), 86-91.
- Ягупов, В. В. (2016). Суб'єктність учнів як основна детермінанта дистанційного навчання в системі професійно-технічної освіти. *Professional Pedagogics*, 11, 29-36. <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2016.11.29-36>.

Переклад і транслітерація

- Honcharenko, S. U. (1997). *Ukrainyskyi pedahohichnyi slovnyk [The Ukrainian pedagogical dictionary]*. Kyiv: Lybid, [in Ukrainian].
- Kononenko, A. H. (2016) Vykorystannia praktychno-oriientovanykh zavdan u protsesi samostiinoi roboty uchniv PTNZ [The use of practically-oriented tasks in the process of independent work of students of vocational and technical education institutions]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problem [Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems]*, (45), 66-70, [in Ukrainian].
- Kruchek, V. (2022). Osoblyvosti orhanizatsii profesiinoi pidhotovky kvalifikovanykh robitnykiv v umovakh zmishanoho navchannia [Peculiarities of organizing vocational training of skilled workers in the

conditions of blended learning]. *Professional Pedagogics*, 2(25), 123-128, [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.123-128>.

Lozova, V. I. (2008). Samostiina robota [Independent work]. *Entsyklopediia osvity [Encyclopedia of education]*. Kyiv: Yurinkom Inter, [in Ukrainian].

Luzan, P. H., Manko, V. M., Nesterova, L. V., & Romanova, H. M.; H. M. Romanova (red.). (2014). *Teoriia i praktyka vprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii navchannia u profesiinu pidhotovku kvalifikovanykh robotnykiv [Theory and practice of introducing innovative learning technologies into the professional training of skilled workers]*. Kyiv: TOV «NVP Polihrafservis», [in Ukrainian].

Mayboroda, L. A. (2023). Metodyka orhanizatsii samostiinoi roboty maibutnikh kvalifikovanykh robotnykiv v umovakh zmishanoho navchannia [The method of organizing the independent work of future skilled workers in the conditions of blended learning]. *Suchasna nauka ta osvita: stan, problemy, perspektyvy. Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, 20–21 bereznia, 2023, Poltava, Ukraina [Modern science and education: state, problems, prospects. Materials of the International Scientific and Practical Conference], (s. 295-297). Poltava: DZ «LNU imeni Tarasa Shevchenka», [in Ukrainian].

Mayboroda, L. A. (2023). Metodyka orhanizatsii samostiinoi roboty maibutnikh kvalifikovanykh robotnykiv v umovakh zmishanoho navchannia [The method of organizing the independent work of future skilled workers in the conditions of blended learning]. *Profesiine stanovlennia osobystosti: problemy i perspektyvy. Materialy KhII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, 19–20 zhovtnia, 2023 r., Khmelnytskyi, Ukraina [Professional development of personality: problems and prospects. Materials of the 12th International Scientific and Practical Conference], (s. 100-101). Khmelnytskyi: KhNU, [in Ukrainian].

Mayboroda, L. A. (2023). Suchasnyi stan samostiinoi roboty maibutnikh kvalifikovanykh robotnykiv v umovakh zmishanoho navchannia u voiennyi chas [The current state of independent work of future skilled workers in the conditions of blended learning in wartime]. *Innovatsiina profesiina osvita [Innovative professional education]*, 2(9), 140-143. <https://doi.org/10.32835/2786-619X.2023.2.9.140-143>, [in Ukrainian].

Mosia, I. A. (2013). *Formuvannia samoosvitnoi kompetentnosti maibutnikh kvalifikovanykh robotnykiv [Formation of self-educational competence of future skilled workers]*. Kyiv: Instytut profesiino-tekhnichnoi osvity NAPN Ukrainy, [in Ukrainian].

Osypenko, S. (2019). Kontseptualni osnovy rozvytku samoosvitnoi kompetentnosti maibutnikh kvalifikovanykh robotnykiv mashynobudivnoi haluzi [Conceptual framework of the development of prospective skilled machine-building industry employees' self-education competence]. *Professional Pedagogics*, 1(18), 24-30, [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2019.18.24-30>.

Pashchenko, T. M. (2015). Orhanizatsiia samostiinoi roboty maibutnikh kvalifikovanykh robotnykiv nad navchalnym keisom [Organization of independent work of future qualified workers on the training case]. *Problemy osvity [Problems of education]*, (83), 56-61, [in Ukrainian].

Umanets, V. O. (2013). Samostiina robota yak zasib motyvatsii uchniv PTNZ do formuvannia bazovykh profesiinykh kompetentsii [Independent work as a means of motivating students of vocational and technical educational institutions to form basic professional competencies]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy [Current information technologies and innovative methods of development in the preparation of facists: methodology, theory, evidence, problems]*, (36), 86-91, [in Ukrainian].

Yahupov, V. V. (2016). Subiektnist uchniv yak osnovna determinanta dystantsiinoho navchannia v systemi profesiino-tekhnichnoi osvity [Pupils' subjectivity as basic determinant of distant training in VET system]. *Professional Pedagogics*, 11, 29-36, [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2016.11.29-36>.

METHODOLOGY OF ORGANIZING INDEPENDENT WORK OF FUTURE QUALIFIED WORKERS IN BLENDED LEARNING CONDITIONS

Lyudmyla Mayboroda

Scientific associate, Institute of vocational education of the National academy of pedagogical sciences of Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-4869-7786>, e-mail: mayborodal@ukr.net

Abstract

Relevance. The research is driven by changes in the field of professional education, the implementation of blended learning in professional (vocational-technical) education, the necessity for distance and online learning, preparation of future qualified workers for independent learning and self-organization, which requires the search for new approaches by pedagogical staff in organizing their independent work, and the need to develop a methodology for organizing the independent work of future qualified workers in blended learning conditions.

The aim is to highlight the results of the research and methodology of organizing the independent work of future qualified workers in blended learning conditions, to enhance the effectiveness of organizing and conducting independent educational work by pedagogical staff, and the quality of its execution by educational seekers.

Methods: studying scientific literature, normative-legal documents, empirical data regarding the organization of independent work of future qualified workers in blended learning conditions, to identify the current state, analyze the methods of organizing independent work of educational seekers in the conditions of blended learning in institutions of professional (vocational-technical) education.

Results: Based on the analysis of scientific literature, normative-legal documents, and empirical data, trends in organizing independent work in institutions of professional (vocational-technical) education have been identified and analyzed; a methodology for organizing the independent work of future qualified workers in blended learning conditions has been developed; its concepts and implementation stages have been defined.

Conclusions: The implementation of the developed methodology contributes to the successful performance of educational tasks by learners, mastery of professional knowledge, formation of skills and abilities, development of self-organization skills, work and time planning, self-control, enhancement of the level of digital culture, which prospectively will manifest through increased levels of confidence and independence of the individual, ability to plan one's time, interact in a digital society, be competitive in the labor market, mobile, and professionally grow throughout life.

Keywords: *independent work, blended learning, future qualified workers, methodology of organizing independent work in blended learning conditions, professional (vocational-technical) education.*

Стаття надійшла до редакції: 29 Серпня 2023

Прийнято до друку: 22 Грудня 2023